

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виробнича практика туристична

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Освітня програма	<u>«Середня освіта (фізична культура)»</u>
Спеціалізація	<u>014.11 Фізична культура</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури
Протокол № 8 від «23» січня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

ЗМІСТ

1.	Загальна інформація	3
2.	Анотація до навчальної дисципліни	3
3.	Мета та цілі навчальної дисципліни	3
4.	Програмні компетентності та результати навчання	3
5.	Організація навчання	4
6.	Система оцінювання навчальної дисципліни	5
7.	Політика навчальної дисципліни	7
8.	Рекомендована література	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробнича практика туристична
Викладач (і)	Луцький Василь Ярославович кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактний телефон викладача	+380665654169
E-mail викладача	vasyl.lutskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	не передбачено
Консультації	Згідно графіка https://ktmfks.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/99/2024/02/hrafik-vidrobok-1.pdf

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна призначена для студентів третього курсу спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура), та покликана сформувати у студентів практичні навички та уміння зі спортивного туризму та туристично-краєзнавчої роботи в ЗЗСО.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою виробничої туристичної практики є засвоєння студентами передових сучасних форм, технологій проектування та реалізації туристично-краєзнавчих заходів в центрах туризму учнівської молоді.

Цілі практики:

1. Ознайомлення студентів з діяльністю Обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді та його філій, а також Обласної федерації спортивного туризму.
2. Засвоєння на практиці набутих знань з організаційного, нормативного і адміністративного регламентування туристично-краєзнавчої роботи з учнівською молоддю, формування навичок і вмінь застосування теоретичних знань у практичній діяльності.
3. Закріплення умінь студентів планувати та здійснювати туристично-краєзнавчі заходи з школярами (екскурсії, походи, змагання, конкурси, вікторини).
4. Вироблення навичок розробки одно-і багатоденних туристичних походів, складання схем пішохідних, водних, велосипедних та лижних маршрутів у відповідності до вікових особливостей школярів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

ІК Здатність компетентно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері освіти, зокрема, фізичної культури або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю педагогічних умов та вимог організації освітнього процесу.

Загальні компетентності

ЗК-2 Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, адаптуватися до нових ситуацій, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення

ЗК-4 Здатність впливати на формування цілей команди, діяти на її соціально-психологічний клімат в потрібному для досягнення мети напрямі

ЗК-7 Готовність особистим прикладом позитивно впливати на оточуючих з точки зору дотримання норм і рекомендацій здорового способу життя

Фахові компетентності

ФК-1 Володіння високим рівнем знань у сфері фізичної культури та рекреаційно-оздоровчої діяльності (з новітніми теоріями, інтерпретаціями, методами і технологіями)

ФК-5 Здатність налагоджувати зв'язки з особами, залученими до педагогічного, рекреаційно-оздоровчого та організаційно-управлінського процесів, з метою підвищення його ефективності

ФК-9 Здатність здійснювати проектування освітньої, рекреаційно-оздоровчої, науково-

дослідницької, організаційно-управлінської та культурно-просвітницької діяльності ФК-11 Здатність розробляти цільові програми розвитку фізичної культури та туризму на різних рівнях з урахуванням природних і економічних особливостей регіону ФК-13 Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці
Програмні результати навчання
ПРН-1 Знати та розуміти закони та методи міжособистісних комунікацій, норми толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці в колективі, адаптивності ПРН-3 Знати психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі ПРН-8 Вміти застосовувати сучасні методика та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи ПРН-10 Вміти розробляти навчальну документацію та методичні посібники з дисциплін галузі фізичної культури відповідно до специфіки навчального закладу і контингенту ПРН-11 Вміти розробляти індивідуальні оздоровчо-рекреаційні програми для різного контингенту осіб та аналізувати їх ефективність, вносити в них відповідні корективи ПРН-12 Вміти надавати консультації з практичних питань організації здорового способу життя, розвитку фізичних якостей, вивчення та вдосконалення життєво важливих рухових навичок та навичок самоконтролю, загартування ПРН-14 Вміти забезпечувати охорону життя і здоров'я учнівської та студентської молоді у навчально-виховному процесі та позашкільній діяльності ПРН-16 Вміти формувати освітнє середовище і використовувати професійні знання і вміння в реалізації завдань інноваційної освітньої політики у фізичній культурі

5. Організація навчання

№ п/п	Завдання	Звітна документація
I. Ознайомлення з базою практики		
1.1.	Вступна бесіда з керівником ОДЦТКУМ, заступником та заввідділами. Ознайомлення із змістом і формами діяльності бази практики.	Запис у щоденнику
1.2.	Засвоїти сутність нормативно-правового забезпечення туристично-краєзнавчої роботи зі школярами.	Вивчення основних документів
1.3.	Вивчити основні документи щодо діяльності ОДЦТКУМ (статут, положення, програми, звіти).	Конспект основних документів
1.4.	Ознайомитись зі структурою та функціональними обов'язками співробітників ОДЦТКУМ.	Зробити запис виконання роботи
II. Організаційна робота		
2.1.	Вивчити та проаналізувати систему планування туристично-краєзнавчої роботи зі школярами.	Аналіз плану роботи
2.2.	Засвоїти технологію туристично-краєзнавчої роботи зі школярами.	Зробити запис виконання роботи
2.3.	Навчитися складати звіт про проведені туристично-краєзнавчі заходи.	Зробити запис виконання роботи
III. Виробнича діяльність		
3.1.	Організувати роботу туристично-краєзнавчого гуртка.	Відмітити у щоденнику
3.2.	Провести туристично-краєзнавчий захід (вікторину, конкурс, вечір, екскурсію, похід, змагання).	Підготувати сценарій
3.3.	Засвоїти правила та методика суддівства змагань з туризму у відповідності до положення.	Правила про змагання
3.4.	Підготувати методичну розробку проведення екскурсій.	Опис екскурсії

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	
самостійна робота	90

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	014 Середня освіта (фізична культура)	2	нормативна

6. Система оцінювання освітньої компоненти

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань.	
	Накопичування балів	
	Види роботи	Максимальна кількість балів
	Знання змісту і форм діяльності бази практики.	5
	Знання сутності нормативно-правового забезпечення туристично-краєзнавчої роботи зі школярами.	5
	Знання основних нормативних документів щодо діяльності ОДЦТКУМ (статут, положення, програми, звіти).	5
	Знання структури та функціональних обов'язків співробітників ОДЦТКУМ.	5
	Аналіз плану туристично-краєзнавчої роботи зі школярами.	5
	Методика проведення туристично-краєзнавчого заходу	30
	Методика суддівства змагань з туризму у відповідності до положення.	20
	Методична розробка проведення екскурсії	15
	Письмовий звіт	5
Захист практики	5	
Максимальна кількість балів	100	
Вимоги до письмових робіт	<p>Основною формою письмових робіт є звіт студента про проходження практики, щоденник, характеристика</p> <p>У звіті інформується про:</p> <ul style="list-style-type: none"> – рівень забезпечення методичної роботи керівниками-методистами університету, що беруть участь у виробничій практиці: фаховими керівниками-методистами; – рівень фахової підготовки студентів до здійснення завдань, передбачених положенням про виробничу практику, програмою практики за фахом, індивідуальних завдань (виражається підсумковою оцінкою за період вивченого матеріалу, що буде застосований в даний період практики відповідно до ОР бакалавра; – умови на базах практики для проведення виробничої практики: рівень 	

	<p>підготовки керівників-методистів від баз практики; наявність матеріально-технічної бази, спеціалізованих кабінетів, технічних засобів;</p> <p>– аналіз виконання студентами вимог положення про виробничу практику, фахової програми практики, індивідуальних завдань на практику у розрізі вимог до ОР бакалавра;</p> <p>– характеристика стану результатів виробничої практики з наведеними конкретними прикладами: позитивні моменти на виробничій практиці в роботі керівників-методистів так і студентів-практикантів; негативні приклади, що мали місце під час виробничої практики у роботі керівників-методистів та студентів-практикантів;</p> <p>– висновки про результати практики проведеної з конкретним ОР бакалавра та пропозиції щодо її проведення у майбутньому: зауваги до баз практик, рівня керівників-методистів від баз практик, аналіз роботи керівників-методистів від кафедр, що брали участь у виробничій практиці; аналіз даного рівня студентів і їх рівень виконання вимог положення практики, програми практики за фахом та індивідуальних завдань.</p> <p>Критерії оцінювання письмової роботи студентів денної форми навчання:</p> <p><i>90–100 балів</i> – Здобувач змістовно розкрив усі програмні питання, виконав всі вимоги щодо оформлення звіту, при захисті продемонстрував набуті знання і навички, успішно розв’язує завдання у стандартно-виробничих ситуаціях, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань;</p> <p><i>80–89 балів</i> – Здобувач змістовно розкрив програмні питання, виконав всі вимоги щодо оформлення звіту, але у виконанні стандартно виробничих завдань допускає неточності та при захисті помилявся у відповіді на поставлені запитання;</p> <p><i>70–79 балів</i> – Здобувач розкрив програмні питання, виконав вимоги щодо оформлення звіту, володіє певним обсягом навчально-практичного матеріалу, здатний його реалізувати, але допускає суттєві неточності в стандартно виробничих ситуаціях;</p> <p><i>60–69 балів</i> – Здобувач у своєму звіті при розкритті програмних питань припустився незначних помилок, в оформленні звіту є недоліки, при захисті роботи на поставлені запитання не було конкретних відповідей;</p> <p><i>50–59 балів</i> – Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчально-практичного матеріалу, уміє використовувати одержання знання і уміння, проте допускає суттєві помилки в стандартно-виробничих ситуаціях;</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	До заліку допускаються студенти, які набрали мінімум 50 балів за проходження практики.
Підсумковий контроль	<p>Залік.</p> <p>Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:</p> <p><i>90–100 балів</i> – студент вільно володіє навчально-практичним матеріалом, успішно розв’язує завдання у стандартно-виробничих ситуаціях, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань</p> <p><i>80–89 балів</i> – студент володіє навчально-практичним матеріалом у межах програми навчально-виробничої практики, проте у виконанні стандартно-виробничих завдань допускає неточності</p> <p><i>70–79 балів</i> – студент володіє певним обсягом навчально-практичного матеріалу, здатний його реалізувати, проте допускає суттєві неточності в стандартно-виробничих ситуаціях</p> <p><i>60–69 балів</i> – студент володіє навчально-практичним матеріалом на</p>

	<p>репродуктивному рівні або володіє частиною навчально-практичного матеріалу, уміє використовувати одержані знання і уміння, проте допускає окремі помилки в стандартно-виробничих ситуаціях</p> <p>50–59 балів – студент володіє навчально-практичним матеріалом фрагментарно або володіє частиною навчально-практичного матеріалу, частково уміє використовувати одержані знання і уміння та допускає суттєві помилки в стандартно-виробничих ситуаціях</p> <p>25–49 балів – студент володіє навчально-практичним матеріалом поверхнево й фрагментарно</p> <p>0–24 балів – студент не володіє навчально-практичним матеріалом</p>
--	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	<p>Оцінювання письмових робіт студентів регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Невідпрацювання занять може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положеннями можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. та до «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

8. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення

Література

Основна

1. Богатов А.О. Організація спортивно-оздоровчого туризму. Навчальний посібник. Одеса: ПНПУ ім. К.Д. Ушинського, 2013. 114 с.
2. Кляп М.П., Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 334 с.
3. Луцький Я., Луцький В. Основи шкільного туризму. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2008. 138 с.
4. Мозолев О. М. Організація молодіжного спортивно-оздоровчого туризму: навчальний посібник. Хмельницький: Вид-во: ХГПА, 2020. 155 с.
5. Паньків Н. М. Туристичне ресурсознавство. Львів: Український бестселер, 2011. 238 с.
6. Мулик К.В. Спортивно-оздоровчий туризм в системі фізичного виховання школярів і студентів: монографія. Х.: ФОП Бровін А.В., 2015. 418 с.

Додаткова

1. Федорченко В.К. Правове регулювання туристичної діяльності. К.: Юріком Інтер, 2012. 640 с.
2. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Туризм як явище громадського життя: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. 304 с. Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/453464/>
3. Данелюк А.К., Стратійчук Н.А. Гігієна туристичних походів і навчально-тренувальних занять : Методичні рекомендації. Чернівці: Рута, 2003. 55 с.
4. Лугова О.І., ред. Туристичні ресурси України. К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 2016. 352 с.
5. Колотуха О.В., Щербатюк Н.І. Організація краєзнавчо-туристської діяльності: Навчальний посібник. Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2012. 186 с.
6. Сварник М., Грибальський Я. та ін. Посібник з активного відпочинку та туризму для неповносправних. Львів : Товариство «Зелений Хрест», 2015. 150 с.

7. Луцький Я.В. Туризм для всіх. Івано-Франківськ: ЛІК, 1996. 142 с.
8. Луцький Я.В., Косило М. Ю. Туристично-краєзнавча робота в школі. Івано-Франківськ: ЛІК, 1994. 80 с.
9. Інноваційні технології в туризмі: Навчальний посібник / укл. А. Гуцол. Северодонецьк: ПП «Поліграф-Сервіс», 2015. 343 с.
10. Явкін В.Г., Руденко В.П., Король О.Д. та ін. Розвиток екстремальних різновидів спортивно-оздоровчого туризму: Підручник [Електронний ресурс]. Чернівці: Рута, 2006. 260 с. Режим доступу: <http://buklib.net/books/32497>

Нормативні документи

1. Закон України Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді України від 05.02.1993 № 2998-ХІІ // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2998-12>
2. Закон України Про туризм від 15.09.1995 № 324/95-ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=324%2F95-%E2%F0>
3. Закон України Про фізичну культуру і спорт від 24.12.1993 № 3808-ХІІ // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>
4. Правила проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України. Наказ Міносвіти України N237 від 24.03.2006 р // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0660-06>.
5. Наказ МОН від 02.10.2014 № 1124 "Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи", зареєстрований у Мінюсті 27.10.2014 за № 1340/26117
6. Технічний регламент проведення змагань з пішохідного туризму в редакції 2021 р. <https://www.poltavatourcenter.pl.ua/images/documents/tourizm/baza-norm/tekhn-reglament-zminy-2021.pdf>
7. Цілі сталого розвитку 2016–2030 [Електронний ресурс] / ООН. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>.

Інтернет-ресурси

1. Перелік класифікованих туристських спортивних маршрутів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://gua.convdocs.org/docs/1311/index-6488.html>.
2. Презентація «Спортивний туризм» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gdz4you.com/prezentacii/prezentacii-drugie/9454-prezentaciya-na-temu-sportyvnyy-turyzm.html>.
3. Спортивний туризм [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://travelluxtour.info/vidy-turizma/sportivnyi-turizm/>.
4. Федерація спортивного туризму України. URL: <http://www.fstu.org.ua>

Викладач:

Василь ЛУЦЬКИЙ